

Naturskolan Uttern

Verksamhetsplan och budget 2026

Ramarna för Naturskolan Utterns verksamhet år 2026 finns beskrivna i Natur och Miljös verksamhetsplan 2026 [1], som fastställdes av förbundsmötet i Sjundeå 5.4.2025. I det här dokumentet presenteras den planerade verksamheten för naturskolan i närmare detalj.

Bakgrund

Naturskolan Uttern grundades år 1986 och därmed firar vi år 2026 40-årsjubileum som Finlands äldsta naturskola! Naturskolan fungerar idag som en mobil naturskola i huvudstadsregionen och västra Nyland. **Årligen består verksamheten av omkring 185 naturskoldagar under vilka vi når ut till ca 2500 barn och 300 vuxna.** Vi betjänar främst svenska daghem, förskolor och den grundläggande utbildningen (primärt åk 1-6). Naturskolan Uttern är en av Natur och Miljös fyra naturskolor, tillsammans med Kvarkens naturskola, Åbolands naturskola och Ålands naturskola.

Naturskolan Utterns naturskollärare har starkt kunnande inom miljö- och utomhuspedagogik. Vi ser samarbete som viktigt och utvecklar ständigt vår verksamhet. Natur och Miljös naturskolors läroplan (2025) är nyligen reviderad och starkt förankrad i de nationella läroplansgrunderna. Den nationella läroplanen förespråkar undervisning utanför klassrummet och nämner uttryckligen naturskolor som goda samarbetspartner. Naturskolan Uttern hör till det nationella LYKE-nätverket för natur- och miljöskolor [2]. Verksamheten certifieras regelbundet utgående från nätverkets kvalitetskriterier.

Verksamhetsidé

Naturskolan stöder och kompletterar miljöpedagogiken inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen, samt erbjuder nya sätt att förverkliga skolornas läroplaner och daghemmens pedagogiska målsättningar. Verksamheten riktar sig i första hand direkt till barnen (naturskoldagar) och därutöver fortbildas lärare och daghemspersonal i naturskolpedagogik (fortbildning). Naturskolan engagerar också barnfamiljer genom att ordna fritidsaktiviteter.

Till naturskolans värdegrund hör att utveckla en känsla för naturen, att främja respekt för naturen, att väcka intresse för olika naturmiljöer samt att sprida kunskap om närmiljön. Med naturen som lärmiljö tar naturskolan upp frågor kring människans förhållande till naturen. Naturskolan ger eleverna kunskap och färdigheter för en hållbar livsstil. Vårt särskilda kompetensområde är utomhuspedagogik. Undervisningen sker utomhus året om och barnen lär sig att vistas och trivas i naturen. Undervisningen omfattar såväl undervisning av traditionell naturkunskap som undervisning i andra skolämnen, till exempel matematik, modersmål, språk, gymnastik och konst.

¹ [Natur och Miljö - Verksamhetsplaner](#)

² www.luontokoulut.fi

På naturskolan använder vi hela kroppen och alla sinnen när vi lär oss utomhus, alla tillsammans. Under naturskoldagen handleder vi deltagarna till egna upplevelser, upptäckter, nya kunskaper och småningom förståelse. Genom lekfulla övningar och roliga uppdrag får barnen upptäcka naturen omkring sig. En dag med naturskolan ger naturkunskap, motorikträning och motion samt samvaro i naturen. Därtill uppmuntrar både dagens övningar och den nya lärmiljön till samarbete och är på så sätt en värdefull möjlighet för gruppen att bygga upp gruppanda och jobba med gruppdynamik.

Naturskolans tjänster

Naturskolan Utterns viktigaste tjänster kallas **naturskoldagar**. Under naturskoldagen sker verksamheten utomhus under alla årstider. Vi undervisar i daghemmens och skolornas närmiljöer, eller i andra naturområden med en mångsidig natur som lämpar sig särskilt bra för uteundervisning. En naturskoldag räcker 2-4 timmar och en naturskollärare undervisar max 25 barn samtidigt. Grupperna kan boka enskilda naturskoldagar med varierande teman eller delta i flera dagar under läsåret: Ett läsår med naturskolan innehåller fyra naturskoldagar fördelade på läsåret medan En termin med naturskolan består av två naturskoldagar antingen under vår- eller höstterminen. Alla naturskoldagar anknyter till läroplanerna [3].

För tillfället riktar sig vår verksamhet främst till svenskspråkiga enheter. Därtill fortsätter vi samarbetet med Svenska nu vid Hanaholmens kulturcentrum, vilket inbegriper tjänsten Svenska i naturen för finskspråkiga skolor.

På naturskolornas gemensamma webbplats finns en heltäckande lista på våra tjänster [4]. Nedan presenteras de av tjänsterna som planeras förverkligas i västra Nyland det kommande verksamhetsåret.

³ [Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen \(GLGU, 2014\)](#), [Grunderna för förskoleundervisningens läroplan \(GFL, 2014\)](#) och [Grunderna för planen för småbarnspedagogik \(2022\)](#). [↗](#)

⁴ [Natur och Miljö - Naturskolornas tjänster: www.naturochmiljo.fi](#) [↗](#)

Planerad verksamhet i västra Nyland år 2026

Under år 2026 planerar Naturskolan Uttern att genomföra totalt ca 200 naturskoldagar, **varav 130 naturskoldagar i huvudstadsregionen och 70 i västra Nyland**. Utöver naturskoldagar för daghem och skolor kommer övriga projekt och samarbeten (se nedan).

Ett läsår med naturskolan / En termin med naturskolan

Ett läsår med naturskolan innebär fyra naturskoldagar fördelade på ett läsår. Från och med läsåret 2025–2026 erbjuder vi också En termin med naturskolan med två träffar, antingen under höst- eller vårterminen. Helheterna med flera naturskoldagar riktar sig främst till årskurs 3–4 samt till förskola och 5-åringar i daghem. Dagarna förverkligas så att grupperna får uppleva årstidernas växlingar ute i naturen.

Teman som årskurs 3–4 får ta del av är mångfald, stannfåglar, vinterfenomen och vårfenomen. För förskolor och 5-åringar är Kurran och Pigan från Lisa Moronis bilderböcker det övergripande temat under vårterminen 2026 (läsåret med Kurran och Pigan startade hösten 2025). För läsåret som inleds hösten 2026 kommer temat att basera sig på böckerna om Vips av Oskar Jonsson.

Volymer vårtermin: 26 grupper (52 naturskoldagar) i huvudstadsregionen / 10 grupper (20 naturskoldagar) i västra Nyland.

Volymer hösttermin: 19 grupper i (38 naturskoldagar) huvudstadsregionen / 10 grupper (20 naturskoldagar) i västra Nyland.

Enskilda naturskoldagar

Våra enskilda naturskoldagar är fristående från varandra och har varierande teman som anknyter till olika årstider. Samtliga temadagar är planerade med utgångspunkt i läroplansgrunderna för respektive målgrupp. Teman som erbjuds under året 2026 är bland annat Energispel (åk 5–6), Många bäckar små (åk 4–6), Fåglarnas vår (åk 4–6), Karin korsspindel (åk 1–2), Svamparnas skog (åk 1–2), En vårdag med Kurran och Pigan (3–6-åringar) och En höstdag med näbbmusen Vips (3–6-åringar). År 2026 kommer vi även att ta fram en temadag kring pollinerare för åk 1–3.

Volymer: 40 naturskoldagar i huvudstadsregionen / 28 naturskoldagar i västra Nyland.

Fortbildning

Vi ordnar fortbildningstillfällen för pedagoger inom småbarnspedagogiken och grundläggande utbildningen på basis av efterfrågan. Syftet med fortbildningarna är att ge inspiration och att stärka pedagogernas egna färdigheter så att de på sikt själva ska kunna ordna en del av den egna undervisningen utomhus. År 2026 ämnar vi satsa på att öka medvetandet om att vi erbjuder fortbildning, genom att lyfta fortbildning i marknadsföringen till skolor och daghem.

Volymer: 1 tillfälle.

I tillägg till enskilda fortbildningstillfällen fungerar också naturskoldagarna som fortbildning för de deltagande pedagogerna. Genom att delta i naturskoldagen tillsammans med sin grupp, får pedagogen konkreta exempel på olika sätt att förverkliga undervisning utomhus. Vi uppmuntrar pedagogerna att använda och anpassa övningarna i sitt framtida arbete.

Fritidsverksamhet för barn, ungdomar och familjer

Vi erbjuder naturpedagogiskt innehåll till evenemangsarrangörer i samarbete med främst kommuner och andra organisationer. Under år 2026 ämnar vi fortsätta närma oss lokala föreningar för att samarbeta kring fritidsutflykter.

Vi planerar bland annat att samverka i föreningen KOMP!s läger Musik i skogen, som riktar sig till barn i lågstadieålder. Vi ämnar också fortsätta det etablerade samarbetet med föreningarna Raseborgs Natur och Mannerheims Barnskyddsförbund Karis kring fritidsutflykter för barn. Därtill fortsätter vi samarbeta med Grankulla stad kring den årliga familjeutflykten vid Gallträsk med temat Småkrypssafari. Vi planerar också att delta som medarrangör i evenemanget Östersjöns strandäventyr med koppling till Östersjödagen i augusti.

Naturskollärare Linda tillsammans med berguven Bubo på fritidsutflykt i Gumnäs, Pojo. Bild: Eva Länsiluoto

Volymer: 4 tillfällen.

Övriga fokusområden år 2026

Utveckling av basverksamheten

Vi utvärderar kontinuerligt naturskolverksamheten. I samband med att Natur och Miljös naturskolverksamhet firar 40 år vill vi göra en grundligare utvärdering. Under hösten 2025 påbörjade vi en kvalitativ utvärdering med fokus på basverksamheten – främst på helheterna *Ett år med naturskolan* riktat till daghem och förskolor samt *Ett läsår med naturskolan* riktat till årskurserna 3–4. Utvärderingen innehåller frågeformulär och intervjuer med pedagoger. Utifrån de svar som samlats in kommer vi att under år 2026 göra en extra satsning på att uppdatera, utveckla och komplettera dessa helheter. Syftet är att säkerställa att temana på bästa sätt stöder läroplansmålen och möter de behov som pedagogerna har.

Därtill planerar vi ett framtidsseminarium för vår naturskolverksamhet med Natur och Miljös styrelse och eventuellt även andra intressenter inom branschen på hösten.

Naturskolan Uttern 40 år!

År 2026 fyller Naturskolan Uttern och därmed också naturskolverksamheten i Finland 40 år! För att fira detta planerar vi åtminstone följande:

- En festlogo för naturskolan, som syns i våra publikationer och utskick under året.
- *40 kryss för naturskolan!* Vi samlar 40 enkla och roliga aktiviteter för att upptäcka naturen året runt. Materielat sprids via våra digitala medier. Vi ordnar också en utlottning av en kostnadsfri naturskoldag bland dem som deltagit under året.
- Ett sammanträdande på storeevenemanget Ulos-Ut-Out, där vi uppmärksammar att naturskolverksamheten i Finland fyller 40 år.
- Extra synlighet i lokala medier.
- Vi inför evenemanget Friluftslördag i Nyland. Vid evenemanget har vi en aktivitetspunkt med festligheter.

Friluftslördag - Ulkoilulauantai

År 2026 planerar vi att införa evenemanget Friluftslördag - Ulkoilulauantai i Nyland. Evenemanget är ett samarbete med Finlands Svenska Idrott och Folkhälsan, och har tidigare ordnats i flera år i Österbotten. Vi bjuder in föreningar i regionen att delta med egna aktivitetspunkter där deltagarna får prova på olika utomhusaktiviteter. Evenemanget är tvåspråkigt, riktar sig till barnfamiljer, är kostnadsfritt och ordnas 12 september Västerby, Ekenös.

ULOS-UT-OUT - storevenemanget för utomhuspedagogik

ULOS-UT-OUT är ett internationellt storevenemang för utomhuspedagogik som samlar hundratals lärare, pedagoger, forskare och beslutfattare m.fl. för att tillsammans ta sig an en hållbar framtid genom utomhuspedagogik. Samtliga Natur och Miljös naturskolor deltar i evenemanget som arrangeras 9.-11. juni 2026 i Tammerfors. Temat för evenemanget är Helt vilt! Under evenemanget erbjuder naturskollärarna från Naturskolan Uttern 2 olika workshops.

Certifierad verksamhet

Naturskolan Uttern hör till det nationella LYKE-nätverket för natur- och miljöskolor, vilket beviljar certifikat för naturskolorna utgående från nätverkets kvalitetskriterier. Naturskolan Uttern bär status som LYKE-utvecklingscenter, vilket är den högsta nivån av certifikat. År 2026 ska certifikatet förnyas, vilket innebär en auditeringsprocess som görs i samarbete med en annan naturskola.

Mera information om Naturskolan Uttern på Natur och Miljös webbsida [5].

⁵ [Natur och Miljö - Naturskolan Uttern](#)

Kommunikation, synlighet och nätverksarbete

Naturskolan Uttern främjar intresset för uteundervisning och miljöpedagogiskt arbete i regionen på följande sätt:

- Vi marknadsför vår verksamhet i tidskrifter, på webben och genom personlig kontakt med kunderna.
- Vi förmedlar nyheter och presenterar naturskolans vardag på sociala medier.
- Vi deltar i regionala nätverk.
- Vi är en aktiv medlem i LYKE-nätverket (Finlands natur- och miljöskolförbund), vilket innebär att vi är en certifierad aktör inom fältet och också deltar i att auditera övriga finländska naturskolor som ansöker om certifiering.
- Vi är en aktiv medlem i Naturskoleföreningen i Sverige och deltar i dess konferens och årsmöte.
- Vi förhåller oss positivt till samarbeten med övriga aktörer och tar också initiativ till dylika.
- Vi arbetar tillsammans med Natur och Miljös övriga naturskolor för ett ökat samarbete mellan de organisationer som erbjuder utomhuspedagogiska stödtjänster till grundskola och småbarnspedagogik.

Personal och kontor

Naturskolan Uttern har under 2026 två fastanställda naturskollärare som ansvarar för var sin del av naturskolans verksamhetsområde: Linda Sointu i västra Nyland och Pia Bäckman i huvudstadsregionen. Därtill är Annika Ljungberg visstidsanställd på 50% för hela året. Personalstyrkan fördelas enligt följande: ca 140% i huvudstadsregionen respektive ca 90 % i västra Nyland. I både huvudstadsregionen och västra Nyland överskrider förfrågan för våra tjänster utbudet som vi med de nuvarande ekonomiska förutsättningarna kan erbjuda. Med hjälp av bidrag och understöd hoppas vi att i framtiden dels kunna fortsätta med den verksamhet som vi redan gör, men också kunna öka vår personalstyrka för att bättre motsvara skolornas och daghemmens behov.

Naturskollärarna vid Naturskolan Uttern har ett nära samarbete med kollegerna vid Natur och Miljös tre andra naturskolor: Kvarkens naturskola, Åbolands naturskola och Ålands naturskola. Ledande miljöpedagog Jonas Heikkilä anställdes i början av året som verksamhetsledare för förbundet och därmed pågår en rekryteringsprocess under vårvintern 2026 för att hitta en ny ledande miljöpedagog att leda naturskollärarnas team.

Naturskolan Uttern har kontors- och lagerutrymmen på Bangatan i Karis. Därtill har vi en arbetspunkt i Kånala, Helsingfors.

*Naturskolan Utterns naturskollärare,
från vänster: Annika Ljungberg, Linda
Sointu och Pia Bäckman*

Administration

Naturskolan Uttern upprätthålls av Natur och Miljö rf, som är en svenskspråkig miljöorganisation med ca 2 000 medlemmar och 19 lokalföreningar i hela Svenskfinland. Föreningen leds av en styrelse under ledning av förbundsordförande Lisbeth Forss.

Ekonomi

Naturskolan Uttern är en del av Natur och Miljös verksamhet. Organisationen har en årlig budget på omkring 1 000 000 euro. Ekonomiförvaltningen uppfyller kraven för statsbidrag och EU-finansiering. Som revisor fungerar CGR Anders Lundin från revisorsamfundet KPMG Ab.

Naturskolans ekonomi hanteras med hjälp av egna kostnadsställen i bokföringen, vilket möjliggör en exakt redovisning av hur understöd används. Naturskolverksamheten i huvudstadsregionen skiljs åt från den i västra Nyland. Vissa administrativa kostnader, bl.a. arbetsplatshälsovård samt bokföring och revision, fördelas inte på enskilda projektkostnadsställen och ingår således inte i de bifogade budgeterna.

Med hjälp av de understöd som vi får kan vi erbjuda våra kunder kraftigt subventionerade priser som motsvarar ca 15 % av kostnaderna. Utöver besöksavgifterna är kommunernas andel av finansieringen fortfarande rätt låg. Naturskolan Uttern är således starkt beroende av understöd. Tack vare generösa bidrag från stiftelser har Natur och Miljö kunnat bedriva naturskolverksamhet i flera decennier.

Natur och Miljös budget för året 2026 godkändes på förbundsmötet i april 2025 och finns att läsa på Natur och Miljös webbplats. [6] Budgeterna för verksamhetsåret 2026 för Naturskolan Utterns kostnadsställen i huvudstadsregionen och i västra Nyland presenteras på följande sidor.

⁶ [Natur och Miljö - Verksamhetsplaner](#)

Mera information

Kontakta oss gärna för mer information om Naturskolan Utterns verksamhet.

Naturskollärare Pia Bäckman, huvudstadsregionen: 050 462 9947 / pia.backman@naturochmiljo.fi
Naturskollärare Linda Sointu, västra Nyland: 045 880 4460 / linda.sointu@naturochmiljo.fi

Budgetar för Naturskolan Uttern år 2026

I budgetarna ingår Naturskolan Utterns basverksamhet, dvs. produktionen av naturskoldagar. Fortbildningstjänster ingår inte i kostnadskalkylerna eftersom de inte subventioneras med bidrag och understöd. Natur och Miljös naturskolors gemensamma marknadsförings- och materialkostnader samt projekt som finansieras med externa medel ingår inte heller i siffrorna. Eventuella underskott täcks av allmänna medel för Natur och Miljös miljöpedagogiska verksamhet i hela Svenskfinland, som ansöks av bl.a. Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne sr, Amos Anderssons fond och Otto A Malms donationsfond.

Verksamheten i huvudstadsregionen 2026

Bugeten för verksamheten i huvudstadsregionen är uträknad utifrån en personalstyrka på en heltids- och en deltidsanställd (tot. 150%) naturskollärare under både vår- och höstterminen.

Kostnader

Löne- och personalkostnader	-74 100
Teknik, material och arbetsredskap	-1 700
Information och marknadsföring	-500
Hyror och utrymmeskostnader	-5 100
Rese- och transportkostnader	-6 300
Övriga kostnader	-900
Kostnader totalt	-88 600

Intäkter

Direkta intäkter, t.ex. besöksavgifter	26 700
Kommunala och/eller statliga bidrag	19 000
Övriga bidrag	40 900
Övriga intäkter, t.ex. sponsoravtal	2000
Intäkter totalt	-88 600

Verksamheten i västra Nyland 2026

Bugeten för verksamheten i västra Nyland är uträknad utifrån en personalstyrka på en anställd på 80% av heltid.

Kostnader

Löne- och personalkostnader	-41 500
Teknik, material och arbetsredskap	-2 000
Information och marknadsföring	-500
Hyror och utrymmeskostnader	-6 000
Rese- och transportkostnader	-4 500
Projekt Friluftslördag i västra Nyland	-5 500
Övriga kostnader	-1 000
Kostnader totalt	-61 000

Intäkter

Direkta intäkter, t.ex. besöksavgifter	8 000
Kommunala och/eller statliga bidrag	10 000
Övriga bidrag	41 000
Övriga intäkter, t.ex. sponsoravtal	2 000
Intäkter totalt	61 000